

ZAKON O PRIVATIZACIJI PREDUZEĆA

NESLUŽBENI PREČIŠĆENI TEKST¹

(„Službene novine Federacije BiH“, broj: 27/97, 8/99, 32/00, 45/00, 54/00, 61/01, 27/02, 33/02, 28/04, 44/04, 42/06 i 4/09)²

I - UVODNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom utvrđuju se opća pravila privatizacije preduzeća u čijem se početnom bilansu pokaže:

- da u razlici između ukupne vrijednosti aktive i vrijednosti obaveza u skladu sa zakonom postoji kapital čiji vlasnik nije fizičko ili pravno lice,
- da nema trajnog kapitala.

II - ORGANI ZA PROVOĐENJE PRIVATIZACIJE

Član 2.

Odobranje i provođenje privatizacije, u skladu s ovim zakonom, vrše Agencija Federacije Bosne i Hercegovine za privatizaciju (u daljem tekstu: Agencija Federacije) i agencije kantona-županija za privatizaciju (u daljem tekstu: kantonalna-županijska agencija), osnovane posebnim zakonom.

Član 3.

Izuzetno od odredaba člana 2. ovog zakona, odluku o metodama, rokovima i nadležnoj agenciji za privatizaciju preduzeća iz oblasti elektroprivrede, prometa i veza, osim cestovnog prijevoza, vodoprivrede, eksploatacije ruda i šuma, javnog informiranja, igara na sreću, industrije naoružanja i vojne opreme, veterinarske djelatnosti i komunalnih djelatnosti, na prijedlog Agencije Federacije, donosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije).

Listu preduzeća iz stava 1. ovog člana utvrđuje Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Parlament Federacije).

Preduzeća iz stava 1. ovog člana mogu se privatizirati po posebnim propisima.

Dio državnog kapitala ili ukupan državni kapital u preduzećima iz stava 1. ovog člana može se izuzeti iz privatizacije.

Odluku o izuzimanju iz privatizacije vrijednosti državnog kapitala do 30% donosi Vlada Federacije, a za iznos vrijednosti državnog kapitala preko 30% odlučuje Parlament Federacije na prijedlog Vlade Federacije.

Dijelovi preduzeća, odnosno sredstava preduzeća iz stava 1. ovog člana, koji nisu uvjet obavljanja njihove pretežne djelatnosti, privatiziraju se u skladu sa odredbama čl. 26. - 28. ovog zakona, koji uređuju malu privatizaciju, i prije privatizacije samog preduzeća.

¹ Legalist.ba objavljuje ovaj tekst u dobroj vjeri, smatrajući ga u trenutku objavljivanja ispravnom prečišćenom verzijom zakonskog teksta. Ali, autori i Legalist.ba ne jamče da je objavljena verzija prečišćenog teksta propisa pravno valjana, trenutno važeća ili pravodobno dopunjena i mijenjana, stoga Legalist.ba ne odgovara za štetne posljedice koje mogu nastupiti usljed preuzimanja i korištenja ovog neslužbenog prečišćenog teksta.

² Tekst koji je *italic* su izmjene i dopune objavljene u „Službenim novinama FBiH“ broj 8/99, 32/00, 45/00, 54/00, 61/01, 27/02, 33/02, 28/04 i 44/04. Tekst koji je podvučen su izmjene i dopune objavljene u „Službenim novinama FBiH“ 42/06. Tekst koji je **podvučen i podebljan** su izmjene i dopune objavljene u „Službenim novinama FBiH“ 4/09.

Član 3a.

Za potrebe državnih organa može se izuzeti stalno sredstvo bez naknade i izvršiti prijenos vlasništva sa preduzeća na nadležnu vladu koja vrši ovlaštenja na osnovu državnog kapitala u tom preduzeću.

Odluku o izuzimanju sredstva donosi Skupština preduzeća na prijedlog nadležne vlade.

III - PRIPREME PREDUZEĆA ZA PRIVATIZACIJU

Član 4.

U pripremi za privatizaciju, preduzeća pripremaju program privatizacije i početni bilans za privatizaciju, koju podnose na odobrenje nadležnoj agenciji za privatizaciju.

Program privatizacije preduzeća obavezno sadrži:

- osnovne informacije o preduzeću,
- metod, odnosno kombinaciju metoda privatizacije,
- predviđeni način prodaje i način plaćanja,
- obim i strukturu zaposlenosti poslije privatizacije,
- početnu vrijednost preduzeća.

Vlada Federacije, na prijedlog Agencije Federacije, donosi metodologiju za pripremu programa i izradu početnog bilansa preduzeća za privatizaciju kao i metodologiju za izradu ovih akata za preduzeća iz člana 7. stav 3. zakona.

Vlada Federacije u cilju privatizacije i dokapitalizacije svakog pojedinačnog preduzeća, kao i prodaje kapitala, može sporazumno riješiti nastali spor u pogledu procenta vlasničke strukture u kapitalu, uz saglasnost Parlamenta Federacije.

Član 5.

Ovlašteno tijelo dužno je izvršiti reviziju privatizacije preduzeća izvršene na temelju Zakona o društvenom kapitalu ("Službeni list SFRJ" br. 84/89 i 46/90), u skladu s posebnim propisom, u roku od *dvanaest mjeseci* od dana stupanja na snagu tog propisa.

Vlada Federacije donosi uredbu kojom se bliže uređuju nadležnosti i postupak revizije prethodno izvršene privatizacije, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 6.

Nalaz revizije u smislu člana 5. ovog zakona čini sastavni dio početnog bilansa preduzeća koje se privatizira.

Nesporni dionički kapital stečen na osnovu otplaćenih internih dionica nominiran je i ne podliježe privatizaciji.

U početnom bilansu dionički kapital iz prethodnog stava izražava se u **KM**.

Član 7.

Preduzeće je dužno izraditi program i početni bilans u skladu s članom 4. ovog zakona i dostaviti nadležnoj agenciji, u roku *koji odredi Agencija Federacije*.

Početni bilans preduzeća za privatizaciju iskazuje se u **KM** i predstavlja osnov za utvrđivanje vrijednosti preduzeća koje se privatizira.

Kada je privatizacija uslovljena podjelom preduzeća na više samostalnih tehnoekonomskih cjelina, program privatizacije preduzeća i početni bilans preduzeća, uz prethodnu pripremu plana podjele preduzeća, priprema se uz učešće nadležnih agencija, nadležnog ministarstva i nadležne vlade koja vrši ovlaštenja i obaveze vlasnika kapitala po osnovu državnog kapitala u tom preduzeću (u daljem tekstu: nadležna vlada) ukoliko posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Vlada Federacije će svojim propisom bliže urediti nadležnost i postupak izrade programa privatizacije i početnog bilansa za preduzeća iz stava 3. ovog člana u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Upis dijelova preduzeća iz stava 3. ovog člana u registar društava vrši se po okončanju privatizacije tih dijelova, a na osnovu rješenja nadležne agencije za privatizaciju o odobrenju upisa izvršene privatizacije tih dijelova u sudski registar.

Član 8.

U početnom bilansu preduzeća za privatizaciju neće se iskazivati vrijednost stanova čija se privatizacija vrši po posebnom zakonu.

U početnom bilansu preduzeća za privatizaciju ne iskazuju se prirodna bogatstva i dobra u općoj upotrebi, objekti od općeg kulturnog i historijskog značaja koje preduzeće koristi u obavljanju svoje djelatnosti.

Iz početnog bilansa za privatizaciju, preduzeće je dužno isključiti sredstva čiji se povrat traži za restituciju, o čijem podnošenju i vjerodostojnosti je preduzeće obavijesteno od nadležnog organa, u skladu sa posebnim zakonom.

Sredstva iz stava 3. ovog člana mogu se izuzeti i u skladu sa odredbama člana 1. ovog Zakona.

Isknjižavanje knjigovodstvene vrijednosti stalnog sredstva iz poslovnih knjiga izvršit će se na teret državnog kapitala.

U slučaju potrebe Privredno društvo odnosno Vlada osigurat će sredstva za zaštitu manjinskih prava dioničara u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.

Sredstvima iz stava 2. ovog člana preduzeće ne može raspolagati u pravnom prometu i dužno ih je koristiti pažnjom dobrog privrednika do konačnog rješavanja statusa tih sredstava u skladu sa posebnim zakonima.

Član 9.

Nadležna Agencija za privatizaciju dužna je donijeti rješenje o podnesenom programu privatizacije i početnom bilansu preduzeća za privatizaciju, u roku od tri mjeseca po isteku roka za podnošenje programa privatizacije i početnog bilansa.

Program privatizacije i početni bilans preduzeća Agencija za privatizaciju može odobriti ili vratiti preduzeću radi ispravke ili dopune, ili odbiti.

Ako se nadležna agencija ne izjasni o podnesenom programu privatizacije i početnom bilansu u roku iz stava 1. ovog člana, smatra se da je program privatizacije i početnog bilansa preduzeća za privatizaciju odobren.

Član 10.

U slučaju da u propisanom roku nije podnesen program privatizacije, ili je podneseni program za određeno preduzeće odbijen, odluku o načinu privatizacije tog preduzeća donijet će nadležna vlada na prijedlog nadležne agencije za privatizaciju.

IV - METODI PRIVATIZACIJE

Član 11.

Privatizacija preduzeća u skladu sa ovim zakonom vrši se prodajom kapitala ili imovine, kao i dionica i udjela preduzeća u drugom pravnom licu.

O načinu, odnosno metodu privatizacije odlučuje vlada nadležna za upravljanje državnim kapitalom u tom preduzeću, a postupak privatizacije u skladu sa ovim Zakonom i odlukom nadležne vlade provodi Agencija za privatizaciju kantona, odnosno Federacije Bosne i Hercegovine u zavisnosti od toga koja vlada ostvaruje pravo upravljanja u tom preduzeću.

Prodaju preduzeća nadležna agencija provodi putem:

- **otvorenog prikupljanja ponuda (tender);**
- **neposredne pogodbe;**
- **berze;**

- **otvorenog nadmetanja i**
- **otvorene ponude dionica za novac.**

Član 11a.

Privatizacija preduzeća može se vršiti i privatizacijom dijelova preduzeća nastalih podjelom preduzeća na više samostalnih tehnoeкономskih cjelina.

Način, odnosno metod privatizacije iz stava 1. ovog člana predlaže nadležna agencija i ministarstvo, a odluku donosi nadležna vlada.

Privatizacija dijelova preduzeća vrši se po propisima predviđenim za veliku privatizaciju

Član 12.

U postupku privatizacije, prema ovom Zakonu, preduzeća ili imovinu preduzeća mogu kupovati sva domaća i strana fizička i pravna lica.

Izuzetno, u postupku privatizacije, prema ovom Zakonu, ne mogu učestvovati:

- **preduzeća, u kojima je više od 50% državni kapital;**
- *fizička i pravna lica koja imaju neizmirene obaveze po osnovu javnih prihoda za prethodni izvještajni period;*
- *preduzeća koja su u većinskom vlasništvu preduzeća iz al. 2. ovog člana;*
- *fizička lica u čijem većinskom vlasništvu su preduzeća iz al. 2. ovog člana;*
- *strana fizička i pravna lica u slučajevima kada je zakonom ograničeno ili isključeno njihovo vlasništvo nad domaćim preduzećima.*

Član 13.

Početna cijena kod prodaje preduzeća je vrijednost utvrđena u početnom bilansu, u skladu s ovim zakonom.

Član 14.

Pravila prodaje preduzeća putem otvorenog prikupljanja ponuda (tender), neposredne pogodbe, berze, otvorenog nadmetanja i otvorene ponude dionica propisuje Agencija Federacije.

Član 15.

Ugovor sa kupcem o prodaji dionica ili udjela preduzeća u pisanom obliku zaključuje nadležna agencija iz člana 11. stav 2. ovog Zakona.

Ugovor koji nije zaključen u pismenom obliku ne proizvodi pravni učinak.

Član 16.

Plaćanje dionica, **udjela** ili imovine preduzeća u postupku privatizacije ne može se finansirati, kreditirati ili jamčiti sredstvima istog preduzeća.

Kupac do potpune realizacije kupoprodajnog ugovora ne može firmu koja je predmet privatizacije zadužiti hipotekarnim kreditom.

Član 17.

Za preduzeće koje se ne uspije privatizirati na način i pod uvjetima određenim rješenjem nadležne agencije, agencija će utvrditi povoljnije uvjete prodaje i plaćanja, a u skladu sa kriterijima donesenim od strane Vlade Federacije.

Član 18.

Ako se ni pod povoljnijim uvjetima u smislu člana 17. ovog zakona preduzeće ne privatizira, agencija će odobriti privatizaciju izdavanjem preduzeća ili imovine u leasing ili zaključivanjem ugovora o upravljanju.

Član 19.

U postupku privatizacije preduzeća bilo kojim metodom, u skladu s ovim zakonom nadležna agencija za privatizaciju dužna je osigurati pravičnost, konkurentnost i javnost (transparentnost).

V - SREDSTVA PLAĆANJA U POSTUPKU PRIVATIZACIJE

Član 20.

Sredstva plaćanja u postupku privatizacije su:

- vrijednosni papiri,
- novac.

Član 21.

Svako lice koje je bilo državljanin bivše Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine i imalo prebivalište na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine na dan 31.marta 1991. godine, a koje je navršilo 18 godina na dan stupanja na snagu ovog zakona, ima pravo na opće potraživanje, odnosno certifikat iz osnova učešća u stvaranju i upravljanju imovinom u društvenom vlasništvu, u iznosu od 100 poena.

Broj poena za certifikat po osnovu općeg potraživanja iz stava 1. ovog člana uvećava se za 10 poena za svaku punu godinu staža osiguranja. Vrijednost poena iz st. 1. i 2. ovog člana, izraženu u KM, utvrđuje Vlada Federacije, po utvrđivanju vrijednosti društvenog-državnog kapitala.

Član 22.

Opće potraživanje iz člana 21. ovog zakona koje bi pripalo licu umrlom ili poginulom nakon 31. marta 1992. godine do dana stupanja na snagu ovog zakona zajednički pripada njegovoj maloljetnoj djeci.

Član 23.

Certifikati po osnovu devizne štednje pripadaju građanima za devizne štedne račune čiji je saldo na dan 31. marta 1992. godine bio veći od 100 KM.

Član 24.

Certifikati po osnovu restitucije pripadaju građanima kojima je, u postupku provedenom prema posebnom zakonu, utvrđeno pravo na finansijsku kompenzaciju za ranije oduzetu imovinu, a koja im se ne može vratiti u vlasništvo i posjed.

Član 25.

U postupku privatizacije preduzeća kao sredstva plaćanja mogu se koristiti i certifikati po osnovu potraživanja građana utvrđenim posebnim zakonom.

Certifikati po osnovu potraživanja građana prema Federaciji iskazani u KM vode se na individualnim evidentnim računima Agencije za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine, mogu se prenositi na fizička ili pravna lica po osnovu prodaje, poklona ili drugog načina raspolaganja, u skladu s posebnim propisom kojim se bliže uređuje poravnanje potraživanja i obaveze u postupku privatizacije.

VI - MALA PRIVATIZACIJA

Član 26.

U postupku male privatizacije utvrđenom ovim zakonom obavezno se privatiziraju:

- a) preduzeća s imovinom čija je vrijednost iskazana u početnom bilansu manja od 500.000 KM i koja imaju manje od 50 zaposlenih;
- b) dijelovi preduzeća ili imovina preduzeća čija je pretežna djelatnost trgovina, ugostiteljstvo, usluge ili cestovni promet;

c) dijelovi ili imovina ostalih preduzeća koji nisu uvjet obavljanja njihove pretežne djelatnosti ili se ne koriste.

U postupku male privatizacije utvrđenom ovim zakonom, mogu se privatizirati preduzeća čija je pretežna djelatnost trgovina, ugostiteljstvo, usluge ili cestovni promet, o čemu odlučuje nadležna agencija na prijedlog preduzeća.

Član 27.

Mala privatizacija, u smislu člana 26. ovog zakona provodi se javnom prodajom, koju je preduzeće dužno pripremiti i prijaviti nadležnoj agenciji *u roku koji odredi Agencija Federacije.*

Ukoliko u roku iz stava 1. ovog člana preduzeće ne pripremi i ne prijavi javnu prodaju dijelova ili imovine preduzeća iz člana 26. stav 1. tač. b) i c) ovog zakona, nadležna agencija će neposredno izvršiti pripremu javne prodaje.

Nadležna agencija za privatizaciju dužna je objaviti prodaju iz člana 26. ovog zakona, u toku od 60 dana po isteku roka za podnošenje prijave iz stava 1. ovog člana.

Prodaju iz člana 26. stav 1. tačka a) kao prodavac provodi Agencija za privatizaciju, a za prodaju u slučajevima iz člana 26. stav 1. tač. b) i c) prodavac je preduzeće, a prodaju provodi nadležna agencija za privatizaciju.

Član 28.

Prodaja iz člana 26. ovog zakona vrši se uz obavezno plaćanje u novcu.

Član 29.

(član brisan)

VII - PROMJENA STRUKTURE KAPITALA PREDUZEĆA, ZAJEDNIČKO ULAGANJE I RASPOLAGANJE NEPRIVATIZIRANIM KAPITALOM I IMOVINOM

Član 30.

Preduzeće može izdati nove dionice ili sticati nove udjele u cilju privatizacije putem pribavljanja dodatnog kapitala (dokapitalizacije) ili konverzije duga u dionički kapital ili udio i u slučaju potraživanja povjerilaca i radnika.

Iz stava 1. ovog člana izuzimaju se javna preduzeća iz oblasti elektroenergetskog sektora, telekom sektora, poštanskog prometa i željezničkog prometa.

Dokapitalizacija u smislu stava 1. ovog člana može se vršiti ulaganjem u novcu, stvarima i pravima.

Odluku o promjeni strukture kapitala donijet će nadležna agencija, uz saglasnost nadležne vlade.

Pravilnik za promjenu strukture kapitala, u skladu sa ovim članom, propisat će Vlada Federacije Bosne i Hercegovine u roku od 60 dana.

U slučaju potrebe privredno društvo ili Vlada osigurat će sredstva za zaštitu manjinskih prava dioničara, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.

Član 30a.

Nadležna agencija, uz saglasnost nadležne vlade može promjenu strukture aktive preduzeća vršiti zaključivanjem ugovora o zajedničkom ulaganju, s tim da je izbor partnera potrebno osigurati u skladu sa principima javnosti i konkurentnosti.

Pravilnik za promjenu strukture aktive preduzeća na osnovu zajedničkog ulaganja uređuje se posebnim propisom koji donosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine u roku od 60 dana.

Član 31.

Neprivatiziranim kapitalom i imovinom preduzeća po izvršenju programa privatizacije i početnog bilansa stanja upravlja i raspolaže vlada nadležna za upravljanje državnim kapitalom u tom preduzeću.

*Upise u registrima društava neprivatiziranih dionica **ili udjela** u državnom vlasništvu, izvršene u korist bilo kojeg drugog državnog organa ili organizacije, nadležna institucija koja vodi registar društava će po službenoj dužnosti brisati i izvršiti upis prema odredbi stava 1. ovog člana.*

VIII - TROŠKOVI I PRIHODI PRIVATIZACIJE

Član 32.

Troškove pripreme preduzeća za privatizaciju (program privatizacije i početnog bilansa, revizija prethodne privatizacije, prospekti, brošure, i sl.) snosi preduzeće.

Troškove postupka prodaje snose učesnici - ponuđači, uplatom takse koju propisuje Agencija Federacije.

Član 33.

Novčana sredstva ostvarena izdavanjem novih dionica ili sticanjem novih udjela radi pribavljanja dodatnog kapitala (dokapitalizacije) pripadaju preduzeću.

Novčana sredstva ostvarena prodajom preduzeća iz nadležnosti Agencije za privatizaciju i kantonalnih agencija sa izuzetkom dijela sredstava namijenjenih za finansiranje Agencije Federacije i kantonalnih agencija na koja su saglasnost dale nadležne vlade (Vlada Federacije, vlada kantona), prebacuju se na poseban fond Razvojne banke Federacije Bosne i Hercegovine, kojim upravlja Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, a za novčana sredstva ostvarena u procesu privatizacije iz nadležnosti kantonalnih agencija sredstvima sa posebnog fonda upravlja vlada kantona u kojem je ostvaren konkretni prihod.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine utvrdit će namjenu korištenja sredstava iz stava 2. ovog člana, s tim da se 20% ostvarenih sredstava koristi za sanaciju i osiguranje osnovnog kapitala u Fondu penzijskoog i invalidskog osiguranja.

Novčana sredstva iz stava 2. ovog člana, a u visini do 15%, mogu se koristiti za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su ostali bez radnog angažmana.

IX - KAZNENE ODREDBE

Član 34.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 10.000 KM kaznit će se za privredni prijestup preduzeće ako:

1. ne sačini početni bilans za privatizaciju i ne dostavi je agenciji, u roku utvrđenom članom 7. ovog zakona;
2. ne pripremi i ne prijavi agenciji javnu prodaju iz čl. 26. i 27. ovog zakona;
3. ne obavi prodaju javnom dražbom iz čl. 26. - 28. ovog zakona,

Za privredne prijestupe iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorna osoba u preduzeću novčanom kaznom u iznosu od 500 do 2.000 KM.

X - PRIJELAZNE ODREDBE

Član 35.

Listu preduzeća iz člana 3. ovog zakona Parlament Federacije utvrdit će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odluku iz člana 3. stav 1. ovog zakona Vlada Federacije donijet će u roku od 60 dana od dana utvrđivanja liste preduzeća iz stava 1. ovog člana.

Član 36.

Metodologiju iz člana 4. stav 2. ovog zakona Vlada Federacije donijet će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 37.

(član brisan)

Član 38.

Na osnovu izvještaja o provedenom postupku privatizacije agencija donosi rješenje o odobrenju upisa izvršene privatizacije u sudski registar.

Član 39.

Tarifu troškova iz člana 32. ovog zakona Agencija Federacije donijet će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 40.

Ovaj zakon uskladit će se sa odgovarajućim zakonom koji donese Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine u roku koji bude utvrđen tim zakonom.

Član 41.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivat će se po isteku 90 dana od dana objavljivanja zakona.